

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор з навчальної
роботи НУ «ОЮА»

проф. Галина УЛЬЯНОВА

« 30 » 08 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Філософські засади європейської та євроатлантичної інтеграції України

рівень освіти
галузь знань
спеціальність

другий (магістерський) рівень
03 «Гуманітарні науки»
033 «Філософія»

Розробники силабусу:

доктор політичних наук,
професор Лілія ЯКОВЛЕВА

кандидат політичних наук
доцент Тетяна КРАСНОПОЛЬСЬКА

Затверджено на засіданні кафедри філософії
(протокол № 1 від 30.08.2024 р.)

В.о. завідувача кафедри Ігор ШАМША

Гарант освітньої програми Олена СКАЛАЦЬКА

Начальник НМВ Людмила КУЗНЕЦОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Назва навчальної дисципліни	Філософські засади європейської та євроатлантичної інтеграції України Philosophical foundations of European and Euro-Atlantic integration of Ukraine
-----------------------------	---

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Філософія медійних практик» підготовки здобувачів вищої освіти ступеня магістра на факультеті журналістики у Національному університеті «Одеська юридична академія» з галузі знань 03 «Гуманітарні науки» за спеціальністю 033 «Філософія».
------------------	---

Рівень вищої освіти	Форма навчання	Тип	Курс	Семестр	Обсяг, кредитів/год
Другий (магістерський) рівень	Денна	О	1	1	4/120

Короткий опис навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Філософські засади європейської та євроатлантичної інтеграції України» поглиблює знання про філософські засади європейської та євроатлантичної інтеграції України, сутність інтеграційних досягнень країн Європейського Союзу та НАТО, їх інституції, соціокультурні, суспільно-політичні, економічні, безпекові досягнення та зрозуміти пріоритетність перспектив входження України до європейської та євроатлантичної спільноти.
-------------------------------------	--

Викладач навчальної дисципліни	Яковлева Лілія Іванівна, професор кафедри соціології Національного університету «Одеська юридична академія» доктор політичних наук, професор Одеса, вул. Академічна, 2 каб. 906 контактний телефон +380-679626002 контактна електронна адреса yakovkevalilia2016@gmail.com Краснопольська Тетяна Миколаївна, доцент кафедри політичних теорій Національного університету «Одеська юридична академія» кандидат політичних наук, доцент Одеса, вул. Академічна, 2 каб. 404 контактний телефон: +38(050)724-49-63 контактна електронна адреса: nm2@onua.edu.ua
--------------------------------	---

Мова викладання	Українська
-----------------	------------

Передумови	«Концепції філософії історії»; «Сучасний філософський дискурс»;
------------	---

Постреквізити	«Філософський вимір комунікативних практик»; «Філософія творчої особистості»; «Філософія освіти».
---------------	---

2. Структура навчальної дисципліни

Види навантаження	год. (денна ф/н)
Кількість кредитів/год	4/120
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	42

• лекційні заняття, год.	20
• практичні заняття, год.	22
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	78
• індивідуальне науково-дослідне завдання, год.	40
• підготовка до аудиторних занять та контрольних заходів, год.	38
Залік	+
Екзамен	-

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни	<i>Мета</i> вивчення навчальної дисципліни «Філософські засади європейської та євроатлантичної інтеграції України» полягає у формуванні знань про особливості європейської та євроатлантичної інтеграції України з урахуванням інтеграційного досвіду, що реалізується країнами-членами ЄС та НАТО, опановування здобувачами систематизованими науковими знаннями про філософський, інституційно-правовий, соціокультурний, безпековий аспекти європейської та євроатлантичної інтеграції з метою створення умов інтеграції України до ЄС та НАТО.
Завдання навчальної дисципліни	<i>Завдання</i> навчальної дисципліни «Філософські засади європейської та євроатлантичної інтеграції України»: сформувати у здобувачів систему теоретичних знань з філософського дискурсу інтеграційних процесів; основних проблем європейської та євроатлантичної інтеграції; інституційних, політико-правових, соціокультурних, безпекових, економічних засад європейської та євроатлантичної інтеграції; умінь визначати етапи, проблеми й перспективи співпраці України з країнами ЄС та НАТО; ступінь виконання Україною «Угоди про асоціацію між Україною та ЄС»; аналізувати особливості інтеграції України в інформаційно-комунікативний простір країн ЄС та НАТО; визначати стан інформаційної безпеки країн ЄС та НАТО; застосовувати здобуті навички щодо взаємодії громадянського суспільства і публічної влади в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції України; практичних навичок в застосовуванні набутих знань в медійній практиці.

Формування та розвиток компетентностей

Посилання на шифр комп-сті	Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей :
ІК	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері філософії та гуманітаристики.
ЗК6	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
СК6	Здатність критично працювати з філософськими текстами, застосовувати різні методи аналізу та інтерпретації.
СК7	Здатність професійно проводити світоглядний аналіз та етико-ціннісну експертизу європейської та євроатлантичної інтеграції України на підставі принципу україноцентризму.

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмного РН	Результати навчання цієї навчальної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання :
ПРН1	Здійснювати інтелектуальний пошук, виявляти і критично осмислювати актуальні проблеми сучасної філософської думки, розробляти їх в рамках власного філософського дослідження.
ПРН8	Розуміти зв'язки філософії з іншими напрямками філософського дискурсу та іншими інтелектуальними й гуманітарними практиками.
ПРН10	Брати участь у наукових дискусіях з філософії та міждисциплінарних проблем обговорення філософських питань з експертами з інших галузей знань.
ПРН11	Аналізувати, оцінювати і прогнозувати соціальні, політичні, економічні та культурні процеси із застосуванням фахових знань та спеціалізованих навичок розв'язання складних задач філософії.
ПРН12	Використовувати набуті знання в практиці європейської та євроатлантичної інтеграції України, зокрема проводити світоглядний аналіз та етико-ціннісну експертизу інтеграційних процесів.
ПРН14	Приймати ефективні рішення з питань управління складною професійною та/або навчальною діяльністю у сфері філософії.

Технологія навчання дисципліни	<i>Форми проведення занять:</i> навчальні заняття (лекції, практичні заняття, консультації). <i>Самостійна робота</i> (виконання індивідуальних завдань на практичних заняттях та під час самостійної роботи). <i>Методи:</i> - на лекціях (вивчення теоретичного матеріалу) використовується пояснювально-ілюстративний метод (презентації), пояснювальний та проблемний методи викладання. - на практичних заняттях використовуються інтерактивні методи («мозковий штурм», «групова дискусія», «круглий стіл», «дебати», «аналіз ситуацій»); - для формування пізнавальних інтересів використовуються наступні методи при проведенні лекцій та практичних занять: опори на життєвий та професійний досвід, стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні, контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності, індивідуалізації навчального процесу; <i>Інструменти:</i> в умовах обмежень при переведенні на дистанційну форму навчання використовуються е-ресурси: з методичним забезпеченням для організації самостійної роботи здобувача: Google Classroom; Google meet.
--------------------------------	---

4. Тематичний план навчальної дисципліни			
Лекційні заняття			
№ з/п	Назва теми	Посилання на ПРН	год. (денна ф/н)
Тема 1.	Вступ до курсу «Філософські засади європейської та євроатлантичної інтеграції України».	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2

Тема 2.	Основні етапи європейської інтеграції.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 3.	Філософія політики розширення ЄС: виклики та результати для України.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 4.	Становлення та розвиток відносин між Україною та ЄС.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 5.	Історія розвитку та сучасний стан відносин Україна-НАТО.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 6.	Особливості євроінтеграції України після підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 7.	Інформаційно-комунікативний простір та інформаційна безпека країн ЄС та НАТО.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 8.	Особливості інтеграції України в освітній простір ЄС та НАТО.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 9.	Взаємодія громадянського суспільства і публічної влади в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції України.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 10.	Європейська та євроатлантична інтеграції України в умовах війни: стан та перспективи.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2

Практичні заняття			
№ з/п	Назва теми	Посилання на ПРН	год. (денна ф/н)
Тема 1.	Вступ до курсу «Філософські засади європейської та євроатлантичної інтеграції України».	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 2.	Політика європейської інтеграції	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 3.	Філософія політики розширення ЄС: виклики та результати для України.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 4.	Становлення та розвиток відносин між Україною та ЄС.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 5.	Історія розвитку та сучасний стан відносин Україна-НАТО.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2

Тема 6.	Особливості євроінтеграції України після підписання угоди про асоціацію між Україною та ЄС.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 7.	Інформаційно-комунікативний простір та інформаційна безпека країн ЄС та НАТО	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 8.	Особливості інтеграції України в освітній простір ЄС та НАТО.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 9.	Взаємодії громадянського суспільства і публічної влади в процесі європейської та євроатлантичної інтеграції України.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 10.	Європейська та євроатлантична інтеграції України в умовах війни: стан та перспективи.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2

Самостійна робота			
№ з/п	Назва теми	Посилання на ПРН	год. (денна ф/н)
Тема 1.	Вступ до курсу «Філософські засади європейської та євроатлантичної інтеграції України».	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	2
Тема 2.	Основні етапи європейської інтеграції.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 3.	Філософія політики розширення ЄС: виклики та результати.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 4.	Становлення та розвиток відносин між Україною та ЄС	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 5.	Історія розвитку та сучасний стан відносин Україна-НАТО.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 6.	Особливості євроінтеграції України після підписання угоди про асоціацію між Україною та ЄС.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 7.	Інформаційно-комунікативний простір та інформаційна безпека країн ЄС та НАТО.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 8.	Особливості інтеграції України в освітній простір ЄС та НАТО.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 9.	Взаємодії громадянського суспільства і публічної влади в умовах європейської інтеграції	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4

Тема 10.	Свропейська та свроатлантична інтеграції України в умовах війни: стан та перспективи.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
----------	---	--	---

Індивідуальні завдання			
№ з/п	Опис змісту індивідуального завдання	Посилання на ПРН	год. (денна ф/н)
	Підготувати аналітичну довідку або доповідь на підставі аналізу не менше п'яти наукових англomовних джерел, за обраною тематикою в межах тем курсу.		
Тема 1.	Вступ до курсу «Філософські засади свропейської та свроатлантичної інтеграції України». 1. Свропейська інтеграція: проблеми єдності в різноманітті. 2. Засновники та ідеологи ЄС.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 2.	Основні етапи свропейської та. 1.Прийняття Шенгенської угоди: наслідки для Європи. 2. Причини та наслідки прийняття Лісабонської угоди для свропейської інтеграції. 3. Україна та об'єднана Європа.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 3.	Філософія політики розширення ЄС: виклики та результати. 1. Розширення ЄС: екзистенціальна дилема. 2. Значення падіння Берлінської стіни для свропейської та свроатлантичної інтеграції. 3. Визначити наслідки виходу (Brexit) Великобританії для Європейський Союзу	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 4.	Становлення та розвиток відносин між Україною та ЄС. 1.Активізація двосторонніх відносин України та ЄС (1990-2004). 2.Зміни у відносинах України – ЄС із розширенням ЄС у 2004 році. 3. Довгострокові стратегії співробітництва між Україною та ЄС. 4 Східне партнерство та її роль для свроінтеграції України.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 5.	Історія розвитку та сучасний стан відносин Україна-НАТО. 1. Досвід країн Східної Європи щодо членства в НАТО (приклад Польщі). 2. Еволюція НАТО після закінчення «холодної війни». 3. Проблема вступу до НАТО. 4. Програма «Партнерство заради миру».	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4

	5. Хартія про особливе партнерство між Україною та НАТО. 4. Участь ЗСУ у програмі «Партнерство заради миру».		
Тема 6.	Особливості своїнтеграції України після підписання угоди про асоціацію між Україною та ЄС. 1. Процес імплементації Угоди про асоціацію Україна-ЄС 2. Імплементація екологічних аспектів угоди про асоціацію між Україною та ЄС як основа національної безпеки держави. 3. Співробітництво України та ЄС в енергетичній галузі. 4. Участь України у програмах ЄС. 5. Участь України у транскордонних програмах ЄС	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 7.	Інформаційно-комунікативний простір та інформаційна безпека країн ЄС та НАТО 1. Процес цифровізації як виклик інформаційній безпеці. 2. Формування європейської ідентичності. 3. Досвід країн ЄС в інформаційній сфері.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 8.	Особливості інтеграції України в освітній простір ЄС та НАТО. 1. Співробітництво України та ЄС у галузі освіти та науки 2. Тенденції розвитку молодіжної політики в країнах Європейського Союзу. 3. Громадянська освіта як основа процесів європейської та євроатлантичної інтеграції України.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 9.	Взаємодія громадянського суспільства і публічної влади в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції України. 1. Процес інтеграції України до Європейського соціального простору та європейських соціальних стандартів 2. Досвід країн ЄС децентралізації влади (Польща). 3. Динаміка суспільної підтримки європейської та євроатлантичної інтеграції України.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4
Тема 10.	Європейська та євроатлантична інтеграції України в умовах війни: стан та перспективи. 1. Визначити напрями солідарності та підтримка ЄС в умовах російської агресії. 2. Особливості співробітництва Україна-НАТО в умовах війни.	ПРН1, ПРН8, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН14	4

5. Ресурси для навчання	
Список основних джерел	1. Артьомов І.В., Віднянський С.В., Годоров І.Я., Токар П.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: стан і перспективи реалізації (2014-2022 рр.): монографія. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 284 с. URL: http://eurodev.uzhnu.edu.ua/images/files/Mono.pdf 2. Гомонай В.В. Конституційно-правове забезпечення набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору. Херсон: Гельветика, 2020. 260 с. 4. Європейська та євроатлантична інтеграція. Київ: Transition book, 2019. 92 с. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-presentation-2019/8.2019/transition-book-final-stisnuto.pdf 5. Кордон М.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 172 с. 6. Макаренко М.І. Європейська інтеграція. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 344 с. 7. Носова Б.М. Україна-НАТО: медійний контекст. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2019. 207 с. 8. Роль і місце України в перспективних європейській та євро-атлантичній системах безпеки. Київ: Центр Разумкова, 2022. 47 с. URL: https://razumkov.org.ua/images/2022/11/16/2022_Rolj_i_mistec_Ukr.pdf 9. Сейл Т.Е. Міцний альянс. Історія НАТО й глобального післявоєнного порядку. Київ: Фабула, 2023. 368 с. 10. Україна: 30 років на європейському шляху / Ю.Якименко [та ін.]; Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. Київ: Заповіт, 2021. 392 с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/2021-nezalezhnist-30.pdf 12. Шевченко С. О., Сидоренко Н. С., Липовська Н. А. Глобалізація, євроінтеграція та сталий розвиток : навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2023. 344 с.
Список допоміжних джерел	Нормативно-правові акти 1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. <i>Верховна Рада України</i>. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text 2. Європейська хартія місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 р. <i>Верховна Рада України</i>. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text. 3. Європейська хартія рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад. URL: https://www.auc.org.ua/sites/default/files/hartiya_ukr.pdf. 4. Партнерство заради миру Рамковий документ: від 10.01.1994. <i>Верховна Рада України</i>. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_001#Text 5. Північноатлантичний договір від 04.04.1949. <i>Верховна Рада України</i>. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_008#Text 6. Поглиблення співпраці Україна - НАТО: короткотермінові заходи: Міжнародний документ від 21.04.2005. <i>Верховна Рада України</i>. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950_012#Text 7. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01.07.2010 № 2411-VI. <i>Верховна Рада України</i>. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text 8. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу : Указ Президента України від 11.06.1998 № 615/98. <i>Верховна Рада України</i>. URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=615%2F98. 9. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. <i>Верховна Рада України</i>. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text

10. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: закон України від 16.09.2014 № 1678-VII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#n2>
11. Про Річну національну програму під егідою Комісії Україна - НАТО на 2020 рік: Указ Президента України від 26.05.2020. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/203/2020#Text>
12. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року «Про Стратегію воєнної безпеки України»: Указ Президента України від 25.03.2021 № 121/2021. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#Text>
13. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
14. Угода про партнерство та співробітництво. Повний текст угоди, підписаної між Європейським Союзом та Україною в Люксембурзі 16 червня 1994 року. Делегація Європейської Комісії в Україні. 89 с.
15. Угода між сторонами Північноатлантичного договору стосовно статусу їхніх збройних сил (НАТО-УСЗС): Міжнародний документ від 19.06.1951. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_041#Text
16. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північно-Атлантичного договору: Міжнародний документ від 09.07.1997. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_002#Text
17. The Charter of Fundamental Rights of the European Union. URL: <http://www.europarl.eu.int>.

Допоміжна

1. Антонюк, В. Інтеграція вищої освіти України в європейський освітній простір для розвитку людського капіталу. *Журнал європейської економіки*. 2021. Т. 20. № 3. С. 573-595. URL: <http://dspace.wupn.edu.ua/handle/316497/43821>
2. Європейська інтеграція України: російський фактор. *Національна безпека і оборона*. 2020. №1-2. С.58-61. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD181-182_2020_ukr.pdf
3. Іванов С. В., Антонюк В. П. Європейський дослідницький простір та Україна: проблеми і перспективи інтеграції. *Економічний вісник Донбасу*. № 3(61). 2020. С. 166–176.
4. Кормич Л. І., Краснопольська Т. М., Завгородня Ю. В. Конструктивізм та деструктивність суспільних змін у Східній та Центральній Європі в усвідомленні українського соціуму. *Актуальні проблеми політики: зб. наук. праць*. 2024. Вип. 73. С. 5–15.
5. Краснопольська Т. М., Пехник А. В. Проблеми у сфері зовнішньої політики: сучасні проєкції. *Науковий журнал «Політик»*. 2022. Вип. 4. С. 7–12. URL: http://politicus.od.ua/4_2022/1.pdf
6. Кормич Л. І., Краснопольська Т. М. Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека : навчально-методичний посібник. Одеса : Фенікс, 2020. 60 с.
7. Кульчий О. О. Досвід країн Європейського Союзу в сфері освітньої політики. *Державно-управлінські студії*. 2018. № 6 (8). URL: <http://studio.ipk.edu.ua/dosvid-krayin-yeuropeys-koho-soyuzu-v-sferi-osvitn-oyi-polityky>

	8. Любанець А. «Євроінтеграція» шкіль: як європейські підходи змінюють українську освіту. <i>Рубрика</i>. 16 травня 2023. URL: https://rubryka.com/blog/eurointegration-of-schools/ 9. Натрошвілі Г. Р. Проблеми та перспективи розвитку системи вищої освіти в країнах СС. <i>Modern Science</i>. 2020. № 3. С. 113–118. 10. Ружмон Д. «Відкритий лист до європейців» - програмні міркування європейського інтелектуала. URL: https://www.management.com.ua/vision/vis012.html 11. Секторальна інтеграція України до СС: передумови, перспективи, виклики. <i>Національна безпека і оборона</i>. 2021. № 1-2 (185-186). URL: https://razumkov.org.ua/uploads/journal/ukr/NSD185-186_2021_ukr.pdf 12. Україна на шляху до СС: реалії і перспективи. <i>Національна безпека і оборона</i>. 2022. №1-2 (187-188). URL: https://razumkov.org.ua/images/journal/NSD187-188_2022_ukr_full.pdf 13. Яковлева Л.І. Від соціального порядку до публічної влади: організаційні, інституційні та комунікативні засади легітимності. <i>Політикус: науковий журнал</i>. 2019. Випуск. 4 С. 10-16. 14. Яковлева Л.І. Інституціональна теорія: у пошуках рецепту легітимності публічної влади. <i>Актуальні проблеми філософії та соціології</i>. 2022. №36 С. 147-152. URL: https://doi.org/10.32837/apfs.v0i36.1127 15. Яковлева Л.І. Суспільство на авансцені. Інклюзивність та інноваційність як характеристики легітимності публічної влади. <i>Гілея: науковий вісник</i>. 2019. Вип.147 (8). Ч.3. С.92-96. 16. Ярова Л. В., Яковлева Л. І., Кольцов В. М. Компоненти інституційної взаємодії в українському політичному процесі <i>Актуальні проблеми філософії та соціології</i>. 2022. № 38. С.82-86. 17. Country Gender Profile: EU4Gender Equality Reform Helpdesk project. European Union (EU). 2023. URL: file:///C:/Users/admin/Downloads/eu4genderhelpdesk_ukrainegenderprofile_2023-cgp_v3.pdf 18. Kormych L., Krasnopol'ska T., Kormych A. Public Image of Ukrainian Customs: Trying to Lead a Camel through the Eye of a Needle. <i>Lex Portus</i>. 2024. № 10(1). P. 30–40.
--	--

Інформаційні ресурси в Інтернеті	- Верховна Рада України: www.rada.gov.ua - Відкрий Європу. URL: https://openeurope.in.ua/ - Децентралізація влади URL: https://decentralization.gov.ua/ - Євроінтеграційний портал: URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/ - Кабінет Міністрів України: www.kmu.gov.ua - Київський міжнародний інститут соціології URL: http://www.kiis.com.ua - Команда урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції: https://eu-ua.kmu.gov.ua - Лабораторія законодавчих ініціатив: http://parlament.org.ua - Міжнародні документи (HATO): https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/c563/page - Міністерство закордонних справ України. URL: https://mfa.gov.ua/ucvroejska-integraciya - Міністерство юстиції України: www.minjust.gov.ua - Національний інститут стратегічних досліджень URL: www.niss.gov.ua - Національний інститут стратегічних досліджень: www.niss.gov.ua - Офіційний сайт СС URL: www.europa.eu
----------------------------------	---

15.	Президент України: www.president.gov.ua
16.	Україна до НАТО: https://ukrainetonato.com.ua
17.	Уповноважений Верховної Ради з прав людини: www.ombudsman.kiev.ua –
18.	Фонд «Демократичні ініціативи ім. Ілька Кучеріва URL: http://dif.org.ua
19.	Центр Разумков URL: http://razumkov.org.ua

6. Контрольні заходи	
Методи діагностики знань (контролю)	Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи. Форми проведення поточного контролю: усне опитування, доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

7. Інші застереження щодо вивчення навчальної дисципліни	
Вимоги викладача:	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою є необхідною умовою. Використання мультимедійних технологій для представлення результатів аналізу матеріалів практики та рекомендованої літератури.

Дотримання вимог академічної доброчесності	Відповідно до Закону України «Про освіту» академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Дотримання академічної доброчесності передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Основні засади дотримання академічної доброчесності в НУ «ОіОА» визначено у Положенні про дотримання академічної доброчесності в НУ «ОіОА» https://www.onua.edu.ua/ua/doc-education-ukr/4519-polozhennya-pro-dotrimannya-akademichnoji-dobrochesnosti-v-nu-oiua
--	---

8. Шкала оцінювання			
100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C	Задовільно	
64-73	D		
60-63	E	Незадовільно	Не зараховано
35-59	Fx		

Поточний контроль знань здобувачів освіти оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням при підсумковому контролі оцінок в бали за допомогою шкали Університету до національної шкали та шкали ECTS.

Для отримання підсумкової оцінки здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних/лабораторних занять та поточних контрольних заходів (реферату, контрольної роботи, завдань до самостійної роботи тощо).

Для переведу підсумкової оцінки у 100 бальну шкалу оцінювання знань середньоарифметична підсумкова оцінка множиться на коефіцієнт 20.

Якщо протягом вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти, який складає екзамен, набрав не менше ніж $\frac{1}{2}$ від загальної кількості оцінок суму балів 90 та більше за шкалою оцінювання ECTS, то він має право отримати оцінку за набраними балами А/Відмінно без складання підсумкового контролю.

Здобувач освіти, який складає залік та набрав суму балів 60 та більше за шкалою оцінювання ECTS, отримує оцінку за набраними балами без складання підсумкового контролю. Якщо здобувач освіти бажає покращити оцінку, отриману як середньоарифметичну результатів поточного контролю, то він може скласти залік.

Здобувач освіти, який набрав менше ніж $\frac{1}{2}$ від загальної кількості оцінок на практичних/лабораторних заняттях та поточних контрольних заходах та/або менше ніж 60 балів (для залікової дисципліни) та менше ніж 90 балів (для екзаменаційної дисципліни) складає залік/екзамен відповідно в обов'язковому порядку.